

อุปกรณ์และวิธีการ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนมัธยม ในจังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2549 สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 22 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 22,282 คน กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมอย่างน้อยที่สุด คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 393 คน ซึ่งมาจากใช้สูตรของ ทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane, 1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

- เมื่อ
n	=	ขนาดตัวอย่างประชากร
N	=	ขนาดของประชากร
e	=	ความคลาดเคลื่อนต่ำที่ยอมรับได้

เมื่อกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ .05 ได้ขนาดตัวอย่างประชากรที่เหมาะสมอย่างน้อยที่สุด 393 ตัวอย่าง แต่การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 445 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม เมื่อเทียบสัดส่วนจำนวนนักเรียนในเขตเทศบาล 3,638 คน และนักเรียนนอกเขตเทศบาล จำนวน 2,550 คน จึงแบ่งเก็บโรงเรียนในเขตเทศบาล 261 ตัวอย่าง และโรงเรียนนอกเขตเทศบาล 184 ตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้น (Multi Stage Random Sampling Method) (พวงรัตน์, 2538) มีลำดับขั้นตอนการสุ่มดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 จากจำนวนอำเภอทั้งหมดของจังหวัดปทุมธานีรวมทั้งสิ้น 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอสามโคก อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอหนองเสือ อำเภอลำลูกกา อำเภอลองหลวง และอำเภอธัญบุรี สุ่มอำเภอ จำนวน 3 อำเภอ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายได้อำเภอที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนโรงเรียนและนักเรียนที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวน โรงเรียน	จำนวนนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น
เมือง	4 โรงเรียน	4,624 คน
ธัญบุรี	3 โรงเรียน	4,918 คน
ลาดหลุมแก้ว	4 โรงเรียน	1,899 คน
รวม	11 โรงเรียน	11,441 คน

ขั้นตอนที่ 2 ในแต่ละอำเภอจำแนกโรงเรียนตามเขตลักษณะเขตเมืองกับชนบทเป็น โรงเรียนในเขตเทศบาล และโรงเรียนนอกเขตเทศบาล (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนโรงเรียนในและนอกเขตเทศบาล จำแนกตามเขตลักษณะเมืองกับชนบท

อำเภอ	โรงเรียนในเขตเทศบาล	โรงเรียนนอกเขตเทศบาล
เมือง	2	2
ธัญบุรี	2	1
ลาดหลุมแก้ว	1	3
รวม	5	6

ขั้นตอนที่ 3 ในแต่ละอำเภอสุ่มโรงเรียนในแต่ละอำเภอ โรงเรียนในเขตเทศบาล 1 โรงเรียน และสุ่มโรงเรียนนอกเขตเทศบาล ได้จำนวน โรงเรียนนอกเขตเทศบาล 1 โรงเรียน รายละเอียด (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงโรงเรียนในและนอกเขตเทศบาล จำแนกตามอำเภอที่ใช้ในการศึกษา

อำเภอ	โรงเรียน ในเขตเทศบาล	จำนวน นักเรียน	โรงเรียน นอกเขตเทศบาล	จำนวน นักเรียน
เมือง	ร.ร.คณะราษฎร์บำรุงปทุมธานี	1,131	ร.ร.นันทพูนบุรี	899
ชัยบุรี	ร.ร.ชัยบุรี	1,855	ร.ร.สายปัญญารังสิต	1,107
ลาดหลุมแก้ว	ร.ร.บัวแก้วเกษร	652	ร.ร.สุนทโรเมตตาประชาสรรค์	544
	รวม	3,638	รวม	2,550

ขั้นตอนที่ 4 ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาล สุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามสัดส่วน ของนักเรียนทั้งหมดเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการได้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 261 คน และนอกเขต เทศบาล สุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามสัดส่วนได้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 184 คน ดังนั้น ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 445 คน (ดังตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนนักเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	โรงเรียน	จำนวน นักเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เป็นตัวอย่าง
เมือง	<u>ในเขตเทศบาล</u>		
	ร.ร.คณะราษฎรบำรุงปทุมธานี	1,131	81
	<u>นอกเขตเทศบาล</u>		
ัญบุรี	ร.ร.นันทมนีบำรุง	899	65
	<u>ในเขตเทศบาล</u>		
	ร.ร.ัญบุรี	1,855	133
	<u>นอกเขตเทศบาล</u>		
ลาดหลุมแก้ว	ร.ร.สายปัญญารังสิต	1,107	80
	<u>ในเขตเทศบาล</u>		
	ร.ร.บัวแก้วเกษร	652	47
	<u>นอกเขตเทศบาล</u>		
	ร.ร.สุนทโรเมตตาประชาสรรค์	544	39

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยเกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาสร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วย 7 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษาของนักเรียน และบิดา-มารดา รายได้ของครอบครัว สถานที่ตั้งของที่อยู่อาศัยและการพักอาศัย

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก

เกณฑ์ประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของการจัดระดับจากค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนที่ได้ คือ $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D. (ชูศรี, 2541) ดังนี้

มีความรู้ระดับสูง คะแนนอยู่ในช่วงมากกว่า $\bar{X} + \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนสูงสุด

มีความรู้ปานกลาง คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D.

มีความรู้ระดับต่ำ คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} - \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนต่ำสุด

ส่วนที่ 3 ทักษะเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการเกิดโรคไข้เลือดออก

ทักษะเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการเกิดโรคไข้เลือดออก ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนแบบประเมินค่า (Rating scale) ตามแบบวัดของลิเคอร์ท (Likert scale) แล้วนำมาประยุกต์ใช้ ลักษณะคำถามมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ มีมาตรวัด 4 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกคำตอบเดียว มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ทักษะเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการเกิดโรคไข้เลือดออก ในเชิงบวก	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
ทักษะเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการเกิดโรคไข้เลือดออก ในเชิงลบ	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4

เกณฑ์ประเมินระดับทักษะเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการเกิดโรคไข้เลือดออก โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของการจัดระดับจากค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนที่ได้ คือ $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D. (ชูศรี, 2541) ดังนี้

มีทัศนคติระดับสูง คะแนนอยู่ในช่วงมากกว่า $\bar{X} + \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนสูงสุด

มีทัศนคติปานกลาง คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D.

มีทัศนคติระดับต่ำ คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} - \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนต่ำสุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ ประกอบด้วย การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค การรับรู้ถึงการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรค การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันโรค การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรค

1. การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคโดยคำถามแต่ละข้อเป็นลักษณะแบบวัดแบบประมาณค่า 4 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

การรับรู้ในโอกาสเสี่ยงในเชิงบวก	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

การรับรู้ในโอกาสเสี่ยงในเชิงลบ	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4

เกณฑ์ประเมินการรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคโดยกำหนดค่าเฉลี่ยของการจัดระดับจากค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนที่ได้ คือ $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D. ดังนี้

- การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคระดับสูง คะแนนอยู่ในช่วงมากกว่า $\bar{X} + \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนสูงสุด

- การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคปานกลาง คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D.

- การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคระดับต่ำ คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} - \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนต่ำสุด

2. การรับรู้ถึงการรับรู้ถึงความรุนแรงของการเกิดโรค โดยคำถามแต่ละข้อเป็นลักษณะแบบวัดแบบประมาณค่า 4 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรคในเชิงบวก	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรคในเชิงลบ	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4

เกณฑ์ประเมินระดับการรับรู้ความรุนแรงโดยกำหนดค่าเฉลี่ยของการจัดระดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ได้ คือ $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D. ดังนี้

- การรับรู้ความรุนแรงระดับสูง คะแนนอยู่ในช่วงมากกว่า $\bar{X} + \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนสูงสุด

- การรับรู้ความรุนแรงปานกลาง คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D.

- การรับรู้ความรุนแรงระดับต่ำ คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} - \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนต่ำสุด

3. การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันโรค โดยคำถามแต่ละข้อเป็นลักษณะแบบวัดแบบประมาณค่า 4 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันโรค ในเชิงบวก	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันโรค ในเชิงลบ	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

เกณฑ์ประเมินระดับการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของการจัดระดับ จากค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนที่ได้ คือ $\bar{X} \pm \frac{1}{2} \text{ S.D.}$ ดังนี้

- การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับระดับสูง คะแนนอยู่ในช่วงมากกว่า $\bar{X} + \frac{1}{2} \text{ S.D.}$ ถึงคะแนนสูงสุด
- การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับปานกลาง คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm \frac{1}{2} \text{ S.D.}$
- การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับระดับต่ำ คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} - \frac{1}{2} \text{ S.D.}$ ถึงคะแนนต่ำสุด

4. การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรค โดยคำถามแต่ละข้อเป็นลักษณะ แบบวัดแบบประมาณค่า 4 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรค ในเชิงบวก	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรค ในเชิงลบ	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4

เกณฑ์ประเมินระดับการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรค โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของการจัดระดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ได้ คือ $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D. ดังนี้

- การรับรู้อุปสรรคระดับสูง คะแนนอยู่ในช่วงมากกว่า $\bar{X} + \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนสูงสุด
- การรับรู้อุปสรรคระดับปานกลาง คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D.
- การรับรู้อุปสรรคระดับต่ำ คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} - \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนต่ำสุด

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเอื้อ ประกอบด้วย การมีแหล่งบริการสุขภาพและนโยบายของโรงเรียนในการป้องกันโรคไข้เลือดออก คิดเป็นร้อยละ

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเสริม ประกอบด้วย การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก การได้รับการกระตุ้นเตือนจากครูอนามัย ประสิทธิภาพการเจ็บป่วยทั้งจากตนเองและคนรอบข้าง และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน

การได้รับข่าวสารเรื่องโรคไข้เลือดออก โดยคำถามแต่ละข้อเป็นลักษณะแบบวัดแบบประมาณค่า 3 ระดับ คือ ทำเป็นประจำ ทำบางครั้ง ไม่ทำเลย กำหนดให้ทำการให้คะแนนดังนี้

การได้รับข่าวสารเรื่องโรคไข้เลือดออก	ให้คะแนน
เป็นประจำ	3
บางครั้ง	2
ไม่เคยเลย	1

เกณฑ์ประเมินการได้รับข่าวสารเรื่องโรคไข้เลือดออก โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของการจัดระดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ได้ คือ $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D. ดังนี้

- การได้รับข่าวสารระดับสูง คะแนนอยู่ในช่วงมากกว่า $\bar{X} + \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนสูงสุด
- การได้รับข่าวสารระดับปานกลาง คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D.
- การได้รับข่าวสารระดับต่ำ คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} - \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนต่ำสุด

การได้รับการกระตุ้นเตือนจากครูอนามัยโดยคำถามแต่ละข้อเป็นลักษณะแบบวัดแบบประมาณค่า 3 ระดับ คือ ทำเป็นประจำ ทำบางครั้ง ไม่เคยทำ กำหนดให้ทำการให้คะแนน ดังนี้

การได้รับการกระตุ้นเตือนจากครูอนามัย	ให้คะแนน
เป็นประจำ	3
บางครั้ง	2
ไม่เคยเลย	1

เกณฑ์ประเมินการได้รับการกระตุ้นเตือนจากครูอนามัยโดยกำหนดค่าเฉลี่ยของการจัดระดับจากค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนที่ได้ คือ $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D. ดังนี้

- การได้รับการกระตุ้นเตือนจากครูอนามัยระดับสูง คะแนนอยู่ในช่วงมากกว่า $\bar{X} + \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนสูงสุด
- การได้รับการกระตุ้นเตือนจากครูอนามัยปานกลาง คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D.
- การได้รับการกระตุ้นเตือนจากครูอนามัยระดับต่ำ คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} - \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนต่ำสุด

การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนโดยคำถามแต่ละข้อเป็นลักษณะแบบวัดแบบประมาณค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด กำหนดให้ทำการให้คะแนน ดังนี้

การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนในเชิงบวก	ให้คะแนน
มากที่สุด	4
มาก	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนในเชิงลบ	ให้คะแนน
มากที่สุด	1
มาก	2
น้อย	3
น้อยที่สุด	4

เกณฑ์ประเมินระดับการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของการจัดระดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ได้ คือ $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D. ดังนี้

- การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนระดับสูง คะแนนอยู่ในช่วงมากกว่า $\bar{X} + \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนสูงสุด
- การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนปานกลาง คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D.
- การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนระดับต่ำ คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} - \frac{1}{2}$ S.D. ถึงคะแนนต่ำสุด

ส่วนที่ 7 แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก เป็นส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกโดยวัดจากคำถามแต่ละข้อ

โดยคำถามแต่ละข้อเป็นลักษณะแบบวัดแบบประมาณค่า 4 ระดับ คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยที่สุด กำหนดให้ค่าการให้คะแนน ดังนี้

พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก	ให้คะแนน
ปฏิบัติมากที่สุด	4
ปฏิบัติมาก	3
ปฏิบัติน้อย	2
ปฏิบัติน้อยที่สุด	1

เกณฑ์ประเมินพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของการจัดระดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ได้ คือ $\bar{X} \pm \frac{1}{2}$ S.D. ดังนี้

- พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก ระดับสูง คะแนนอยู่ในช่วงมากกว่า $\bar{X} + \frac{1}{2} S.D.$ ถึงคะแนนสูงสุด
- พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก ปานกลาง คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm \frac{1}{2} S.D.$
- พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก คะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} - \frac{1}{2} S.D.$ ถึงคะแนนต่ำสุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามสำหรับการวิจัย
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก
3. นำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยมีข้อคำถามทั้งปลายเปิดและปลายปิด และมีเนื้อหาสาระครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

การทดสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบ 3 ท่าน ถึงความเป็นไปได้ของข้อคำถาม ความถูกต้องในเชิงภาษา หลังจากนั้นได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือให้เกิดความสมบูรณ์ในทุกด้าน
2. หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เลือกทดลองใช้เครื่องมือที่โรงเรียนปทุมวิไล จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามมาตรวจหาความถูกต้องตามเนื้อหา การใช้ภาษา ตลอดจนในรายละเอียดอื่นๆ แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น

(Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของ ครอนบาช (Cronbach's Coefficient Alpha a) ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

- หมวดความรู้	ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.79
- หมวดทัศนคติ	ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.71
- หมวดการรับรู้	ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.70
- หมวดปัจจัยเสริม	ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.88
- หมวดพฤติกรรม	ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.89

จากนั้นได้นำแบบสอบถามในส่วนดังกล่าวให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำโดยผู้วิจัย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่นักเรียนเรียนหนังสือ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. นัดวันเวลากับทางโรงเรียนที่จะไปทำการเก็บข้อมูล โดยใช้เวลาประมาณ 3 สัปดาห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 6 โรงเรียน
3. ทำการนัดหมายนักเรียนที่ถูกสุ่มตัวอย่าง ในห้องเรียนเพื่อทำการตอบแบบสอบถาม พร้อมกับอธิบายแบบสำรวจการศึกษาถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ เพื่อที่จะได้มีความตั้งใจในการทำแบบสำรวจ
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามก่อนทำแบบสอบถาม เมื่อเข้าใจจึงให้ลงมือทำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติดังนี้

1. ค่าสถิติพรรณนา ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) วิธี Stepwise เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และปัจจัยทางชีวสังคม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออก และปัจจัยใดบ้างที่สามารถทำนายพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออก